

es saig
març 2013
n. 386

CORRUPCIÓ... I MENTIDES

Tots coneixeu les nostres rondalles i, per tant, recordareu que en unes quantes hi trobam l'expressió “paraula de rei no pot mentir”. I certament els reis de les rondalles no mentien, la seva paraula era sagrada, i el jovenet que acomplia la proesa que se li exigia es casava amb la seva filla més estimada i era l'hereu de la corona, tant si era fill d'un pobre jornal·ler com si era príncep d'un regne veí. Diríeu el mateix dels reis actuals? No pensau que sovint són mentiders, falsos i botiflers? I moltes coses més.

Però, deixem els reis. Ha de ser difícil per als jutges escoltar tranquils i impassibles les declaracions dels imputats que encadenen mentida rere mentida; perquè la mentida, com recordava el clàssic, té això: que una mentida empeny l'altra, una mentida en crida una altra. Moltes vegades es tracta de mitges veritats que sovint són pitjors que les mentides genuïnes, perquè són més creïbles, tot i que amaguen el bessó de la veritat. Fins i tot quan són condemnats, quan la presumpció d'innocència ja ha caducat, ells segueixen afanyant-se a proclamar-se víctimes d'una injustícia i a recórrer a altres tribunals. Altre temps el per·juri era un crim durament perseguit i castigat, ara per·juren com si res.

Patim la corrupció i les mentides. Mentir és el que fan els polítics que prometen unes coses i després fan les contràries; no val dir que les circumstàncies són les que són perquè ells coneixien la situació -o tocava conèixer-la- i ens enganaren, com ho fan ara quan proclamen que tot va per bon camí i que aviat tot s'arreglarà; hipòcritament ens diuen mentides.

Tenen molt clar aquell aforisme que diu que hi ha ocasions en què convé no dir res; n'hi ha d'altres en què convé dir qualche cosa; però no n'hi ha cap en què convengui dir-ho tot; juguen amb aquest consell i li treuen bé el suc, però fixau-vos que no diu que convé dir mentides.

Ramon Llull al *Llibre de Contemplació* ens recorda que l'home té el do de la paraula per dir la veritat, però “com sia parlador e deidor de falcies e de mentides e de vanitats” peca quan diu el que és fals i calla el que és veritat. Conclusió: ens ha tocat aguantar “parladors e deidors de falcies e de mentides e de vanitats”. I, a més, corruptes. Ens queda un consol: tots els mentiders aniran a l'infern.

LA NOSTRA PORTADA

El protagonista de la Xerradeta d'aquest mes és en **Guillem Rapinya**, que ens parla, entre moltes altres coses, de les seves experiències culinàries i gastronòmiques. Seva és també l'excel·lent foto de la portada: unes mans de cuiner elaborant una delicadesa.

SUMARI

02 Editorial	28 Flora d'Algaida
04 El temps	29 El racó de la glosa
05 Calaix de sastre	30 Fa anys
06 M'han dit que diuen	31 La Rua 2013
07 Moviment demogràfic	32 La pàgina de la Parròquia
08 Recordam els que ens han deixat	34 III Nits Culturals a Gràcia
11 Festa d'en Camestortes	35 Una ració de poesia
12 Sabeu on és?	36 Sobre astronomia
13 Una passejada, dues estampes	40 Una Xerradeta amb...
14 L'Ajuntament informa	
18 Fa vint anys	
19 Contes per fer i desfer	
20 Salsa violeta	
22 MÉS informa	
23 La Rua 2013	
24 Ens heu de fer una glosa	

*La majoria de fotografies que il·lustren la revista d'aquest més corresponen a la Rua i a la festa d'en Camestortes, celebrades dia 9 de febrer. Són obra de na **Jerònia Pou** i començam amb una que mostra el moment culminant de la festa d'en Camestortes: el responsable de tots, però tots, els mals que patim és executat.*

Es Saig. Bolletí de l'Obra Cultural d'Algaida

D.L. P.M. 495/80

Revista mensual

DOMICILI

Apartat de correus n.5

Algaida

TELÈFONS

971125308 / 971665275

ADREÇA ELECTRÒNICA

essaig@premsaforana.cat

ADMINISTRACIÓ

Junta Directiva de l'OCB

d'Algaida

CONSELL DE REDACCIÓ

Isabel Busquets, Joan Mulet,

Pere Mulet, Gabriel Salas,

Gabriel Sastre, Miquel Sastre,

Miquel Serra

COL·LABORADORS

Llorenç Gil, Jaume Juan,

Catalina Martorell, Antònia Maria

Mulet, Jerònia Pou, Guillem

Sastre, Miquel Rafael, Núria

Sastre, Margalida Tomàs,

Jerònia Vanrell, Ajuntament

d'Algaida, Algaida Solidari, COF

PINA, Parròquia d'Algaida,

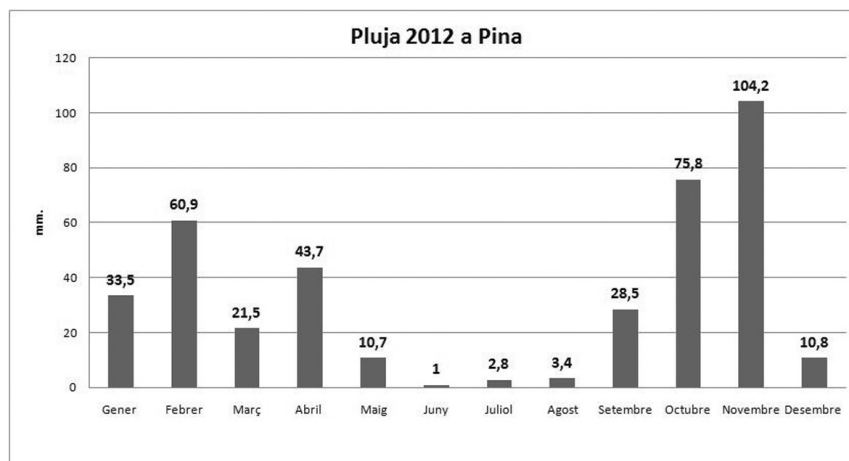
Titoieta Ràdio, Joan Barceló,

Pere Fullana Falconer, Margalida

Puigserver, Catalina Capellà

**Es Saig només es
responsabilitza de l'editorial**

Com que aquest mes seguim amb la tendència dels darrers mesos, aprofitarem per mostrar-vos algunes coses que quedaven pendents...

Primer de tot parlem de la pluviometria de Pina de tot el 2012. Igual que ha passat a Algaida, ha quedat bastant per davall de la seva mitjana. Finalment han caigut 397 litres per metre quadrat, una cinquantena més que a Algaida, que foren 344. Els mesos més plujosos han estat el novembre, amb més de 100 mm; l'octubre, amb uns 76; seguits del febrer amb 61 i l'abril amb 44. A la resta hem tengut registres molt pobres, sobretot el setembre i desembre que sol ploure bastant més que el que ha fet enguany.

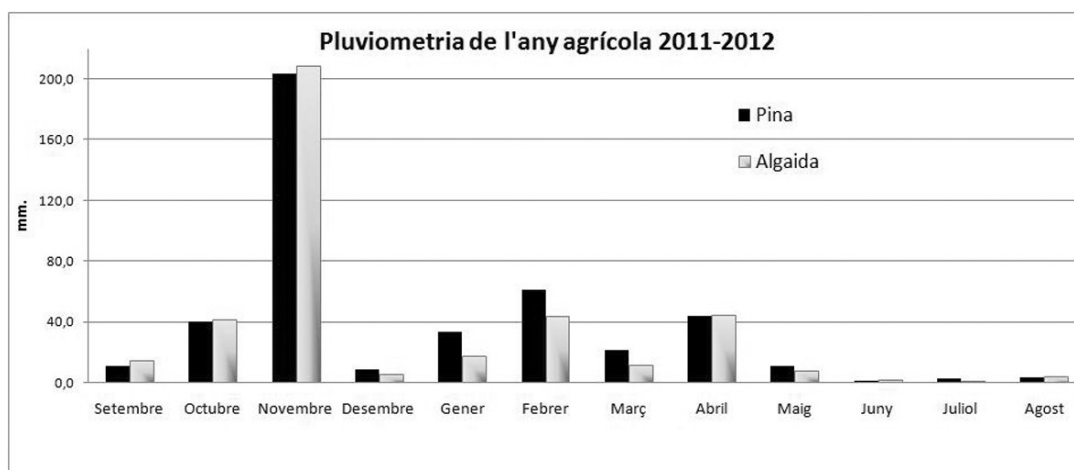
Un altre tema que teníem pendent era la pluviometria per any agrícola, que com ja sabeu es comptabilitza la pluja des de setembre fins a l'agost. Tot i que ens queda ja una mica lluny, sempre va bé tenir les dades presents i a mà. A Pina varen caure 440 litres per metre quadrat, mentre

que a Algaida 406. Evidentment, també queden per davall de la mitjana, que es de més de 500 litres; però el que crida més l'atenció és que la meitat de la pluja va caure amb només un mes, el novembre de 2011, amb més de 200 litres...

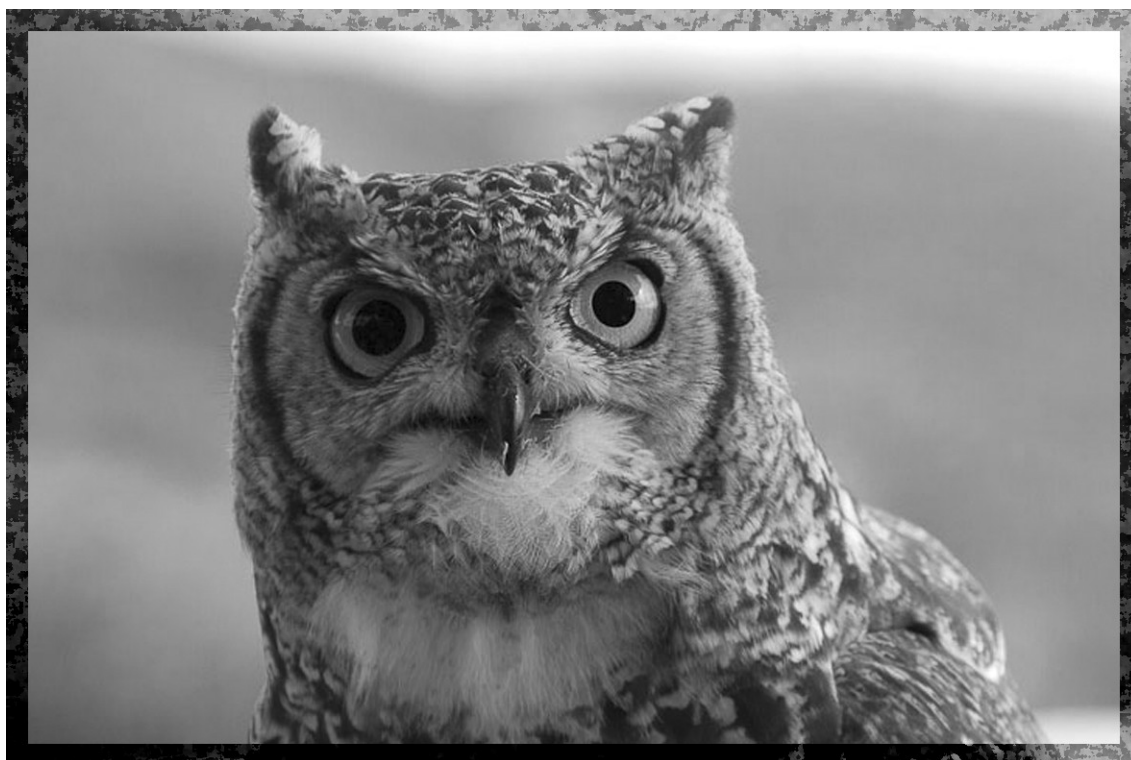
I xerrant de temes més actuals, el gener només va ploure 44 mm, mentre que el febrer, tot i que hem tengut moltes situacions per acumular litres i litres, no hi ha hagut manera i la majoria de vegades només n'han caigut entre 1 i 2. A finals de mes només dúiem 19 litres, 5 dels quals amb calabruix, el dia 25. A més, ha fet diversos dies de fred i neu per la Serra. Per sort, escrivim aquestes línies amb una bona ploguda que ja ens deixa més de 30 litres.

Que feia de temps que no vèiem una ploguda d'hivern així com toca!!! Esperem que n'hi hagi més, però de moment ja ha estat una bona alegria per fora vila.

JOAN BARCELÓ TROBAT

RETRATS DE MICRÒFON I DE CÀMERA, AMB MARC

Calaix de sastre

I BONA ESPIADA!

En Calaix i Desastre

Representació d'en Camestortes dia 9 de febrer a la Plaça. (Foto de Jerònia Pou.)

Si el mes passat començàvem parlant del mal temps que amenaçava abans dels foguerons de Sant Honorat, avui hem de parlar de l'amenaça de pluja moments abans de començar la Rua. El dijous abans, amb l'espècie de rueta dels al·lots de les Escoles, la cosa va anar bé. Però el dissabte no estava gaire clar que poguessin sortir les disfresses, i era una llàstima, amb la feïnada que els participants hi havien fet. Bé, el fet és que hi hagué molta participació i amb disfresses ben vistoses. Pel que fa a En Camestortes, el judici es va fer un poc més prest, i, malgrat el fred que feia, la gent ho va aguantar bé, molt bé. Per ventura qualcú va trobar que pegava una mica fort, però per això són els Darrers Dies. I el personatge no es va estalviar de res. I bé que va fer!

Qualcú va trobar que en Camestortes havia parlat molt de la crisi, però és que ens han dit que a Algaida comença a parlar-se molt dels problemes actuals. Fins i tot a llocs tan estranys com tertúlies de cafè, o els divendres pel mercat de plaça, sentireu parlar de coses ben serioses. I una cosa que hem sentit comentar, a vegades amb adjectius ben forts i mals de reproduir, són els sous dels nostres polítics, que qui més qui manco troben fora de lloc, sobretot si pensam en la feina que la majoria d'ells fan. I si faltava qualche cosa, ha sortit el tema dels sobres plens de doblers que es repartien entre ells...

Un tema que sol repetir-se dia sí i dia també és la manca de pluges que patim. L'home del temps algaidí ja procura no sortir molt pel poble, perquè no hi ha manera de fer ploure, i ell diu que no hi pot fer res. El que sembla no deixarà d'acudir és el fred que ens anuncien per finals de febrer. Del que no sentim parlar gaire és de la Quaresma: pel que hem sentit, no han minvat gens ni mica els berenars i sopars pel poble. I molta gent pensa que, per estètica i per salut, ja ens aniria bé fer una mica de dejuni,... però és que la sobrassada és tan bona... i ara que qui més qui manco fa foc a la foganya, una bona torrada s'agraeix. Perquè el que molta gent ens ha confirmat és que la calefacció "de foganya" és la que darrerament s'ha posat de moda, per força major.

No us ho creureu, però hem seguit sentint parlar, i molt, de robatoris, no només de llenya de per fora vila, sinó també d'animals, de pèl i de ploma, i a qualque casa de dins el poble; i la gent diu que els que es dediquen a això, no tenen cap mania, no importa anar-hi els vespres, ni gaire d'amagat. Ara, la darrera que hem sentit, no sabem si l'hauria de dir, la trobam massa grossa. Però com que ens ho han dit... Fins i tot un tractor, amb els cultivadors, ha desaparegut d'una caseta de fora vila...

I res més, en tornar-nos a trobar ja haurem acabat la Quaresma i la Setmana Santa, i Pasqua... I tothom troba que feim una viada a passar les setmanes i els mesos... En tornar ja parlarem de Castelltix, i com aquell qui diu ja serem a l'estiu.

UN SORD

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Pedro Verdera Fiol, de Randa., va morir dia 10 de gener als 61 anys.

Esteve Mulet Barceló ens deixà dia 2 de febrer. Tenia 67 anys.

Luis Cánovas Bonaque morí dia 3 de febrer a l'edat de 50 anys.

Antoni Cerdà Tarongí va morir dia 14 de febrer.

Josep Seguí Torrens va morir dia 22 de febrer. Tenia 88 anys.

Jaume Capellà Jaume ens deixà dia 23 de febrer als 67 anys.

NAIXEMENTS

Núria Llaneras Miralles, filla de Joan i Maria, va néixer dia 1 de febrer.

Adrian Llompert Berrio, fill d'Alejandro i Sandra, va néixer dia 2 de febrer.

Jade Eli-lea Holma Cucci, filla de Mikko Kustaa i Gabriella, va néixer dia 12 de febrer.

Carla Serra Fernández, filla d'Antonio i Maria Isabel, va néixer dia 15 de febrer.

Pau Salas Fullana, fill de Tomeu i Catalina, va néixer dia 21 de febrer.

TRES BICICLETES

Pere Fullana Puigserver, historiador

La vesprada del dissabte 24 de febrer de 2013, en el replà de l'església, es podien observar tres estels en forma de bicicleta. N'Esteve Mulet estirava davant. Antoni Cerdà era a punt d'agafar-lo, malgrat que havia partit disset dies després. Ja a molta distància, els seguia mossèn Baltasar Morey, que essent vicari d'Algaida havia après a anar amb bicicleta i mai no havia estat molt destre muntat en dues rodes. Tots tres ja formen part de la constel·lació d'estels i viuen en una altra dimensió. A la seva memòria reproduïm part dels escrits que publicarem al Diari de Balears i hi afegim una nota dedicada a l'etapa algaidina de don Baltasar Morey.

La trompeta mai no deixarà sonar [Diari *dBalears* 6/02/2013]

[...] Mai no podia imaginar que m'afectaria tant la mort d'una persona a la qual aparentment no m'unien grans llaços d'afecte. Al marge de tot allò que tenim racionalitzat, la vida està construïda sobre sentiments i vincles que ens sorprenen quan es manifesten reals. N'Esteve era un home a qui la vida havia regalat el do de ser eternament jove i simpàtic. Saludava de forma positiva, animava i mirava l'entorn amb optimisme, i ajudava a pensar de forma animosa. La seva presència omplia buits essencials de la convivència, creava empaties i sinèrgies, generava energia i incorporava música reconfortant en un medi contaminat pel soroll i el desencís. Potser, com va manifestar el seu germà Antoni, en una breu intervenció al final de funeral, n'Esteve era un optimista ingenu i senzill. Tenia el do de fer grans les coses més senzilles, acompanyava les seves filles petites a escola amb una

Per recordar n'Esteve Mulet, rebosteant els nostres arxius digitals, hem trobat aquesta fotografia que correspon a la sortida musical i cultural que va fer la Banda de Música per terres lleidatanes a finals de setembre del 2010, i que publicarem en el número 358 d'Es Saig (octubre de 2010). Com podreu observar fàcilment, n'Esteve surt a la part esquerra de la foto.

gràcia especial, les passejava amb bicicleta amb un estil envejable, gaudia del món rural amb aquella naturalitat i bondat característica de l'avior. Potser, fins i tot que les ovelles i les terres en algun moment de la vida li robaren l'ànima. En només unes hores, n'Esteve feia falta en molts espais, ara desocupats i buits, en silenci. De sobte, n'Esteve s'havia quedat sense aire, sense capacitat per bufar la trompeta, sense força per gesticular amb aquella gràcia que el caracteritzava, talment un músic de jazz que expressa les notes en el seu rostre, mentre l'instrument emet sons que completen la narració corporal. [...] Les primeres notes de la Banda, en el moment d'iniciar el darrer comiat, interpretant Descansi en pau, mai no havien fet regalimar tantes llàgrimes a un poble pagès que plorava la mort d'un home que havia tingut el do de fer-se estimar. Dilluns a vespre tots vam poder experimentar que la trompeta mai no deixarà de sonar, [...] sabem que l'esperit de n'Esteve és com l'energia que fa possible que una col·lectivitat humana funcioni, s'entengui i gaudeixi. Els déus, adesiara, et regalen l'oportunitat de conèixer persones que des de la simplicitat més absoluta esdevenen signes i donen sentit fins i tot als interrogants més difícils de respondre. Servidor mai no havia viscut una mort així; i mai no havia associat amb tanta claredat la mort a la vida.

Aquell ciclisme d'abans [Diari *dBalears* 20/2/2013]

Un temps, a Mallorca, els corredors de bicicleta mai no morien. Restaven vius en la memòria col·lectiva del poble, esperem que eternament. Ara, aquest futur de la memòria, no està tan garantit. La mort d'Antoni Cerdà –Curro- tanca el cicle gloriós del ciclisme professional algaidí. Rafel Pou, Andreu Trobat i Antoni Cerdà constitueixen la trilogia d'excel·lència de la bicicleta algaidina, tres campions [...], tres estils, tres models, tres maneres d'expressar les mateixes virtuts. Tres formes d'expressar l'esperit d'un poble que pedalava per [...] preparar un altre futur. [...] Fins i tot reconeixem, parcialment, que hem oblidat d'on venim. En Toni no era un home de discursos, ni de paraula fàcil, per això segurament visqué els darrers anys de la seva vida amb un cert sentiment de fracàs per no haver sabut transmetre amb contundència els seus ideals i els seus projectes esportius. Molt probablement la seva frustració més grossa es produí en el moment en el qual el Govern de les Illes Balears patrocinà un equip

ciclista professional sense comptar amb una base mallorquina [...] Antoni Cerdà no era un gestor d'idees, però tenia projectes i coneixia en profunditat l'esport que havia practicat i del qual havia estat tècnic. Tenia una experiència sòlida del món de la competició i de tot allò de més sòrdid que es movia al voltant d'una pràctica que s'ha mogut sempre en la frontera d'allò que és moralment incorrecte i d'allò que és admirat per les classes populars. Algaida havia estat la seva escola com a corredor, havia admirat segurament Trobat i havia crescut observant el poder i la influència d'Andreu Oliver, tot plegat en un paisatge local que no s'entenia sense la bicicleta i les carreres. En aquesta conjuntura especialment gris és quan millor es pot entendre el drama dels esportistes professionals del final dels seixanta i del començament dels setanta, a la Mallorca que vivia dels primers guanys ràpids del

turisme. Un temps d'incertesa, sense estabilitat, amb precarietat, encara. Un temps de ciclisme de rondalla, quan les gestes es contaven, memoritzaven i recordaven les vesprades d'estiu damunt la plaça. [...] La meva adolescència està associada al ciclisme, al Gran Premi Ciclista Algaida, però també als grans campionats de pista, en la seva modalitat de carreres darrera moto. I, en aquella etapa tan convulsa de la nostra vida, en Toni Cerdà era un dels nostres grans ídols. Ha mort molt jove, però representa un món que fa temps que ha mort.

Dues rodes de memòria

En una de les darreres edicions dels Premis Castelltix, celebrats a l'interior de l'església de la Pau, Mossèn Baltasar Morey (Palma 1924-2013) hi tingué una intervenció memorable. Com a mantenidor dels Premis va fer memòria de la petjada que havia deixat Algaida en la seva vida. També ens ha deixat aquest mes de febrer, després d'un temps difícil, ja retut, en una infermeria de la Residència Sacerdotal de Sant Pere i Sant Bernat. Don Baltasar arribà a Algaida al començament dels cinquanta, segurament el 1953, i va ser encarregat dels Aspirants d'Acció Catòlica. D'aquell primer any tenia un llistat de 49 adolescents que molt ràpidament començaren a participar en activitats diverses. Òbviament es prioritzava l'entorn religiós, però val la pena recordar l'esperit de superació d'aquell vicari jovenet que ben aviat promogué l'equip de futbol San Pedro i posà en marxa activitats socials i culturals de diverses característiques. Per sort hem conservat alguna documentació que ell mateix ens regalà de l'activitat d'aquells anys, documents que ens permeten observar les característiques de la generació de 1940, sobretot. Devers el 1957, don Baltasar va ser destinat a Banyalbufar i posteriorment al Pla de na Tesa, i des d'aquella parròquia semiurbana tornà a la capital, on ha viscut intensament dedicat a l'assistència religiosa d'algunes organitzacions i a la cultura. De la seva etapa algaidina publicà un fulletó sobre Punxuat, d'un gran interès; i en cada indret per on ha passat ha deixat escrit alguna pàgina de la seva història. Durant la seva darrera etapa compaginà la confecció del Butlletí del Bisbat, la catalogació de l'Arxiu de l'Acció Catòlica i la dedicació a la Seu de Mallorca, d'on n'era beneficiat. Cada cop que reconstruïm peces de la història del segle XX a Algaida, en la seva etapa preturística, apareixen personatges singulars, persones que estigueren a l'alçada del seu temps i que aportaren energia nova. Observant pel nostre retrovisor aquestes icones poden aparèixer molt llunyanes, però, si un escolta el cor i reconstrueix emocions del passat, ben aviat s'adona de la rellevància que tingué per a la seva generació un personatge de la singularitat de mossèn Baltasar Morey.

*La fotografia on apareix Mossèn Baltasar Morey acompanyat dels futbolistes del C. E. Sant Pere, l'hem copiada del llibre **Història del futbol a Algaida**, publicat l'any 1996 pel nostre Ajuntament i el Consell Insular de Mallorca, i és obra de **Pere Fullana** i **Joan Josep Páez**. Si consultau la pàgina 36 del llibre, hi trobareu el nom dels futbolistes.*

TONI CERDÀ CURRO. ADÉU A UN HOME DE PES

Un home de pes és una persona que val tant com pesa, és a dir, que té un do de saber escoltar sense interrompre i pensar primer que dir la seva opinió, amb un sentit de la justícia molt exigent.

.Era amic dels seus amics, amb molta bondat, a la vegada benèvol i benèfic, perquè també se sabia enfadar quan sentia algun comentari negatiu que considerava injust.

Hi ha moltes coses que val la pena recordar sobre el difunt, i per a mi, amb els meus anys don gràcies de moltes coses, entre les quals haver compartit bones converses *Darrere ses Vinyes*, sempre orgullós de la seva família, de l'esport, el ciclisme i del poble.

Adéu, Toni, has partit deixant molts d'amics i estic segur que sempre seràs un referent.

Michel

ALGUNS PERSONATGES DE LA FESTA D'EN CAMESTORTES

(Fotografies de Jerònia Pou)

El jutge.

El fiscal i l'arrual.

El pare i la mare d'en Camestortes.

El director de la Banda de Música

Festa d'en Cam estortes

El **sostre** és la superfície que limita la part alta d'una casa, en oposició al sòl o paviment. També pot ser un conjunt de materials que formen el sòl d'una habitació que no és de planta baixa.

A les cases de pagesia, i encara a algunes del casc urbà que no han estat modificades, el **sostre** és una cambra situada per damunt l'estable i destinada a guardar-hi la palla. Aquesta palla antigament s'hi transportava mitjançant llençols de tela gruixuda des de les eres de batre.

Per donar de menjar a les bísties, des del **sostre** s'empenyia la palla amb una forca cap al forat estructural, situat verticalment damunt la menjadora de l'estable o pallissa, de la planta baixa.

Un fals **sostre** és un segon sostre que es construeix a una habitació o a una casa, per aïllar-la millor de la calor o del fred exterior, o simplement per abaixar-li l'altura.

Topònim

Can Sostre: possessioneta del terme municipal de Felanitx, situada entre Es Carritxó i Can Rabassa, vora la part baixa del puig d'en Ferrer (216 m).

Cançó

A Binissalom, garrida,
heu anat a espigolar.
Es qui vos hi va passar,
que vos tenia avorrida?
Perquè allà perden sa vida
de tan enfora i malsà.

Pista

Aquest **sostre** protagonista d'avui està situat a la carrera d'un casal del centre del nostre poble, que també té un gran jardí enreixat confrontant amb un antic carrer que dóna a una plaça.

Si afegim que la propietària d'aquest casal viu a un país estranger, ja haurem xerrat de més.

Solució del mes passat

La tribuna protagonista d'aquesta secció a **Es Saig** anterior, fa part del velòdrom Andreu Oliver *Castellitxo*, avui malauradament en estat ruïnós i envaït per la vegetació.

MIQUEL FIOLET

Una passejada, dues estam pes

La plana de Males Herbes verdeja de nou després de l'hivern hostil. Al fons, la Serralada resplendent del dies lluminosos em convida a visitar-la. No, avui la fita és una altra. El camí, botes xopes de rosada, silenciós, amb traces de passar-hi poca gent, m'allunya de Montuïri i m'acosta a Castelltix. En travessar el camí Vell de Porreres, l'asfalt substitueix l'herba banyada. Entre els ullastres, el puig d'en Bord, amable, surt a saludar-me. I el puig de Cura, empegueït, s'amaga rere el núvol solitari. Son Coll és un bon lloc per a un téntol reparador. El talaiot em regala un esplet d'orquídies florides. Present anticipat de Sant Jordi. Preludi de la primavera. És prest. Tornaran els dies grisos.

MIQUEL SERRA

▣ LA SALA IMPULSA UNA NOVA COL·LECCIÓ EDITORIAL VIRTUAL D'ACCÉS LLIURE I GRATUÏT

La regidoria de Cultura de l'Ajuntament d'Algaida ha posat en marxa l'anomenada Col·lecció Binària, un projecte editorial digital mitjançant el qual els usuaris podran tenir accés a un seguit d'obres de forma lliure i gratuïta a través de la pàgina web municipal (www.ajalgaida.net). En aquest espai s'hi editaran tot tipus de treballs, obres i publicacions relacionades amb el municipi d'Algaida.

La regidora de Cultura de l'Ajuntament d'Algaida, Maria Antònia Mulet, explica que “en un primer moment hi seran els pregons de les festes de Sant Honorat dels darrers cinc anys i s'anirà ampliant amb els guardonats en els premis Castelltix, premsa històrica, textos de les representacions de la festa d'en Camestortes i treballs d'investigació o altres documents antics o moderns de l'arxiu municipal o la biblioteca”. Vich apunta que l'objectiu d'aquesta col·lecció és “fer servir les noves tecnologies perquè tot un gruix de material estigui a l'abast de tothom, ja que d'altra manera seria molt difícil que veiés la llum i ara tothom des de qualsevol lloc del món hi podrà accedir”.

Per la seva banda, el batle d'Algaida, Francesc Miralles, destaca que la posada en marxa de la col·lecció Binària “demostra que la manca de recursos no té perquè afectar la difusió i promoció de la nostra cultura; per tant, això desacredita tots aquells que utilitzen la crisi econòmica per atacar la nostra llengua i la nostra cultura”.

▣ TALLERS AMB FAMÍLIES 2013 AMB ELS SEUS INFANTS DE 0 A 3 ANYS

La Regidoria d'Educació, Cultura i Cooperació de l'Ajuntament d'Algaida, amb col·laboració amb l'EEI Flor de Murta i l'Escola de Música d'Algaida organitza 4 tallers per a famílies amb els seus infants. Per a més informació, consultau la web municipals www.ajalgaida.net o dirigiu-vos a les Oficines Municipals de l'Ajuntament d'Algaida

▣ L'AJUNTAMENT D'ALGAIDA OBRIRÀ UNA ÀREA D'APORTACIÓ DE RESIDUS A LA ZONA DEL CAMÍ VELL DE PORRERES

L'Ajuntament d'Algaida ha rebut l'autorització del Departament de Carreteres del Consell de Mallorca per obrir una àrea d'aportació de residus a la zona del camí Vell de Porreres. Aquesta serà la sisena àrea d'aquest tipus que s'obrirà a diferents punts del terme municipal i ja no quedarà cap espai de fora vila sense un lloc en condicions on els veïnats puguin dipositar els residus. Així, a banda d'aquest nou espai, ja hi ha una àrea d'aportació a la carretera de Sencelles, al camí de Son Lluc, al camí de Muntanya, al de Castelltix i devora el cementiri d'Algaida. A més a més, s'hi han de sumar els dos punts de recollida de Pina i Randa.

Aquests espais són recintes tancats on hi ha els contenidors de vidre, paper/ cartró, orgànic, envasos i rebuig. Per accedir-hi cada veïnat resident a fora vila disposa d'una clau individual que ha d'anar a retirar de les oficines municipals quan el punt de recollida ja estigui operatiu.

El regidor de Medi Ambient, Jaume Lliteres, explica que

“amb la finalitat d'implicar als veïnats del poble des de la Sala impulsam accions per facilitar el reciclatge veïnal a fora vila amb la col·locació de noves àrees d'aportació. Esperam facilitar la recollida de residus als veïnats de la zona del camí Vell de Porreres. Estam molt satisfets de completar les àrees d'aportació que consideram necessàries a tot el terme municipal”.

▣ CONGELACIÓ DE LA CONTRIBUCIÓ PER ALS PROPERS ANYS (IBI)

El passat dijous 7 de febrer, el Batle va assistir a una reunió amb la Gerència del Cadastre de les Illes Balears on ens han informat de 3 novetats que afecten el Cadastre i tenen repercussió als municipis.

a) S'estableix un nou procediment per fer la inspecció dels immobles. Serà un procediment més àgil i reduït per millorar l'actualització dels cens cadastral.

b) S'inclouen coeficients d'actualització dels immobles que seran diferents per a grups de municipis i/o tipus d'immoble. La llei de pressuposts de l'Estat actualitzarà els Valors Cadastrals en funció de l'any d'aprovació de les ponències de valors. Als municipis, com el nostre, que tenim la ponència de valors aprovada l'any 2008, en principi, se'ns aplicarà un coeficient actualitzador del valor cadastral del 0,73.

c) Es crea un nou procediment per incorporar dades al cadastre: la regularització. Serà un procediment que es realitzarà a tots els municipis per incorporar omissions. Es realitzarà fins al proper 31-12-2016.

Per tant, l'Ajuntament d'Algaida sol·licitarà l'aplicació d'aquest coeficient que reduirà un 27% els valors cadastrals dels immobles del municipi d'Algaida. Això farà possible que l'Ajuntament continuï congelant l'IBI, així com ho ha fet l'any 2012 i aquest any 2013.

▣ PASSATGE QUE COMUNICA EL CARRER DEL CAMPET AMB EL DE LA QUARTERADA

Una vegada que la propietat d'aquests terrenys, que fins ara deixava passar els veïnats, ha decidit no vendre aquests terrenys a l'Ajuntament i tancar aquest pas, us informam que el batle ha donat les instruccions necessàries a la Secretaria de l'Ajuntament per iniciar l'expedient per fixar i modificar les unitats d'execució que facin falta per fer possible l'obertura definitiva d'aquest vial amb el menor cost possible per a l'Ajuntament.

D'aquesta manera es preveu obrir definitivament aquest carrer i així facilitar la fluïdesa del trànsit rodat en aquesta zona del poble.

▣ CASAL DE JOVES

Una vegada que s'ha formalitzat el contracte d'una dinamitzadora per al Casal de Joves seleccionada a través del borsí de monitors que tenim creat a l'efecte, a partir del cap de setmana del dissabte 16 de febrer, es torna a obrir el casal.

Es reprèn l'activitat en aquest espai i, per tal de dinamitzar-lo, s'ha ampliat l'horari d'obertura i s'organitzarà una activitat extra cada mes, com ara sortides al cinema, al teatre,

excursions o taller diversos, entre altres activitats o idees que surtin, tant per part de la Sala com per part dels mateixos joves.

L'horari d'obertura del centre serà els dissabtes de 19.00 fins a les 00.00 hores i els diumenges de 16.30 a 19.30 hores.

▣ BORSINS LABORALS DE L'AJUNTAMENT D'ALGAIDA

Mitjançant Decret de Batlia, s'han aprovat dos borsins de personal laboral per cobrir vacants i baixes: un per a caminers i l'altre per a arquitecte.

Al llarg d'aquest mes de febrer tenim previst acabar la confecció dels borsins de la brigada de neteja i de les treballadores de l'escoleta municipal.

Una vegada aprovats els borsins, pertoca publicar-los al BOIB i obrir un termini per presentar sol·licituds d'inclusió i baremació.

Podeu consultar aquests borsins, així com els requisits i terminis, a la secció "Oferta d'ocupació pública" de la web de l'Ajuntament o a les Oficines Municipals de la Casa de la Vila.

▣ PLA D'ACCIÓ I OBJECTIUS DE LA POLICIA LOCAL 2013

El passat 25 de gener, el batle va aprovar el Pla d'acció i objectius de la Policia Local d'Algaida per a l'any 2013.

En aquest pla es detallen els objectius que s'han fixat per al cos de la policia local d'Algaida, així com les accions per assolir-los. Tot això per millorar la gestió i coordinació de les tasques d'aquest servei.

Bàsicament, les accions s'estructuren en els àmbits del:

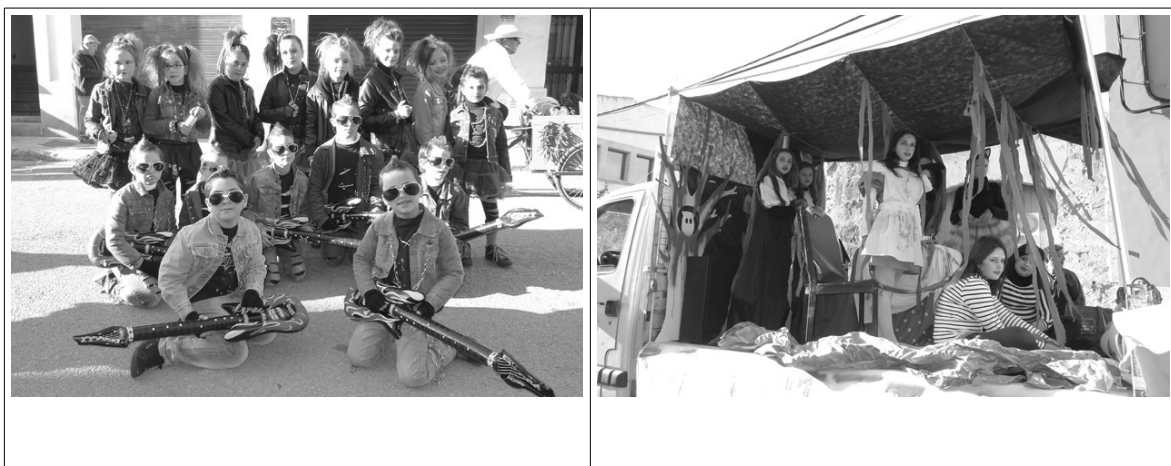
- a) Trànsit
- b) Seguretat Ciutadana i compliment de les ordenances municipals
- c) Social i educativa

Foto del taller d'estimulació musical per a infants de 0 a 2 anys amb pares i mares, que es va realitzar el passat dissabte dia 23 de febrer al Casal de Música d'Algaida. La trobada forma part dels diferents tallers amb famílies, que durant aquest curs es realitzen des de la Regidoria d'Educació, juntament a l'escola Municipal d'Infants Flor de Murta i l'escola Municipal de Música d'Algaida.

El taller va comptar amb una gran participació, hi va haver uns 19 infants matriculats, però entre pares i mares eren unes 40 persones. El taller fou impartit per Carme Sánchez Riera, mestra d'educació musical, i les educadores de l'EMI Flor de Murta. L'objectiu del taller consisteix a sensibilitzar els infants musicalment a través de diferents estímuls auditius, visuals i corporals i, al mateix temps, ajudar pares i mares a descobrir noves formes d'estimulació.

Nota: Excepte la del taller d'estimulació musical, les fotografies que il·lustren aquesta secció corresponen a la Rua 2013 i són obra de Jerònia Pou.

Es Saig de març del 93 (núm. 147) publicava el pregó de Sant Honorat que havia fet en Toni Garcias, de Ses Cases Noves, i que versà sobre passat, present i futur de la nostra pagesia; parlà de l'abandó de molts dels nostres camps i del perill que aquest fet comportava; de la manca de pagesos joves i dels canvis negatius en el paisatge davant camps deixats i incultivats; també apuntava possibles remeis a aquesta situació.

D'altra banda, per la informació de l'Ajuntament coneixíem el padró d'habitants d'Algaida que arribava als 3.367 pobladors i era l'únic poble del Pla que creixia notablement; si tenim en compte que a hores d'ara hem superat amb escreix els cinc mil habitants és evident que ens trobam davant un increment anormal i una progressió desmesurada d'una població difícil d'assimilar, és una massa de nouvinguts desproporcionada.

En Miquel *Fiolet* ens parlava de dos molins poc coneguts. El de Son Trobat és de torre estreta centrada damunt un cintell arrodonit; en Miquel aprofitava per explicar la història de la possessió i dels diferents propietaris, que comença amb els Trobat de la Font, i amb obres de gran envergadura fetes modernament. L'altre molí estudiat és el de Sa Serra, un molí de torre senzilla que no arribà a funcionar mai i que ni tan sols es va acabar. Ens diu que actualment -fa vint anys- es troba en ruïna molt avançada i en un total estat d'abandó.

Es complia el desè aniversari del nostre Estatut d'Autonomia i l'editorial estava dedicat a aquesta efemèride i lamentava que s'hagués renunciat a aprofundir en l'autogovern. També es reproduïa el parlament que en la festa de celebració d'aquest aniversari pronuncià el President de la Comunitat Cristòfol Soler, que, com tots recordareu, tengué una etapa fugaç en l'exercici del càrrec; els seus l'arraconaren ben aviat per massa "nacionalista".

La Xerradeta era amb l'amo en Pere Coll *Magallot*, que explicava les seves feines de pagès en què destacà sobretot com exsecallador i empeltador i un gran coneixedor de tot el terme, ja que gairebé sabia totes les finques del poble amb el nom del propietari i, per

descomptat, la toponímia; pensem que havia començat a trespasar el territori als cinc anys com a ajudant de pastor. També contava la seva experiència de la guerra civil que va viure en tots els fronts.

Els pineros estaven molt indignats amb el diputat Pere Sampol, que en una intervenció al Parlament referint-se als suposats enfrontaments entre els grans partits va dir que eren "com a Pina, se barallen de dia i roben junts al vespre"; és evident que l'alçurament dels pineros estava ben justificat.

A més hi trobam en aquest número una col·laboració extensa de Ses Escoles; el rector Antoni Riutort seguia amb la Visió general de l'ateisme; en Víctor ens recomanava la lectura de Miquel Martí i Pol; en Joan Trobat ens confirmava la marxa triomfal del nostre equip de futbol i de l'auge del voleibol; i moltes fotos: de la Rua, de quintos, d'excursionistes, qualcuna d'antiga. Cosa rara, en aquest número no hi trobam cap glosa.

INSTINT SALVATGE

Em consider una persona molt pacífica. Evit les baralles i, fins i tot, m'espanten fins al punt de posar-me a córrer lluny d'aquella mala situació. Sempre intent posar pau quan veig que la cosa s'encalenteix i veig sempre les coses bones de la vida. Però aquell dia... vaig haver de lluitar amb totes les meves forces per aconseguir el meu objectiu.

Allò que més apreciava en aquells moments i que m'aportaria tanta felicitat per al meu futur i per a la resta era allà, davant meu. Havia de lluitar per ell, sobretot perquè havia notat altres mirades que es dirigien cap al meu objectiu i jo, de competència no en vull. Vaig treure la meva valentia i em vaig dirigir cap allà, vaig esquivar tots i cadascun dels entrebancs que m'embullarien en la meva caça. No va ser gens fàcil però ho vaig aconseguir. Em vaig sentir una dona orgullosa. Llàstima, però, que l'altra també arribés al mateix temps que jo. Per aquest motiu vaig treure el meu instint salvatge: les meves llargues urpes i el meu llenguatge grotesc i poc humil. La baralla fou llarga, dura i esgotadora. Hi va haver estirades de cabells, urpades, cops, cosses, roba esqueixada i altres coses. Una altra dona, que ho havia vist tot, feia d'àrbitre enmig d'aquell desgavell i decidí, a la fi, la guanyadora. Aquesta era jo: gojosa, allà enmig, amb el meu premi. S'ha de dir que feia mesos que preparava ja la missió, amb les meves tàctiques i els meus xantatges.

I és que anar de rebaixes el primer dia i aconseguir comprar-te el que vols, no sempre és fàcil.

Contes per fer i desfer

UN ALTRE SENTIT A LA PATERNITAT

Ser pare és quelcom més que engendrar un infant, quelcom més que dur endavant la tasca de proveïdor dels béns pel sosteniment de la família. Ser pare avui esdevé una funció molt més complexa que el que era fa quaranta, cinquanta o més anys.

Tradicionalment el paper de pare ha tingut un lloc no sempre ubicat en el centre del que cal que sigui un model integralment corresponsable, amb totes les funcions, tasques, i responsabilitats del que suposa tenir cura de fills i filles. La paternitat en el context de la cultura occidental, en la qual ens trobem i ens hem criat, ha tingut sempre un revestiment d'autoritat, certament fonamentada en uns paràmetres ajustats a la cultura judeocristiana. Normalment un pare ha estat el cap de família, el proveïdor i el protector; la figura de referència de l'ordre i la disciplina. Un model sens dubte de la majoria dels aspectes que configuren l'estructura familiar i educacional dels fills.

En els temps que vivim, són molts els models de parentalitat que cal observar i tenir present. Són diversos i plurals els models de paternitat a tenir present i valorar. Una observació corrent del que poden trobar al carrer, als mitjans de comunicació, entre el nostre veïnat, entre amistats, a les escoles, etc. ens permet concloure que moltes de les formes d'exercir la funció de pare, s'allunyen del model tradicional, sovint un pare autoritari, poc flexible, o bé un pare excessivament condescendent i permissiu, a vegades llunyà i absent. Podríem entrar en variades situacions i valoracions que correspondria valorar per part dels experts.

Descobrir un altre sentit de ser pare avui, i des d'aquesta pàgina lligada a una visió envers la perspectiva de gènere, ens porta a un model d'home i pare que contempla plenament la seva **responsabilitat absolutament igualitària** en totes les funcions i tasques que conformen la paternitat.

La CORRESPONSABILITAT com a paràmetre des del qual exercir la funció de criar, educar, mostrar el camí de la vida, dinamitzar i impulsar el que ha de ser la vida de filles i fills. Corresponsabilitat absoluta amb totes les tasques i funcions dins l'àmbit domèstic i les que es deriven de l'atenció integral a les criatures. Totes les opcions de suport i acompanyament, juntament amb la seva parella, amb una dimensió íntegra del compartir el fet de la paternitat i maternitat.

Ens duu, a un altre sentit i un altre goig de ser pare, que s'expressa en un concepte: PARE IGUALITARI. Un pare que fa de mirall en tot el procés d'educació i criança, sense distincions per raons de sexe, un pare conscient d'anar conformant al seu entorn una realitat nova; una educació i motivació per la vida que incorpora de manera natural la IGUALTAT com a mesura, com a estil de vida, com a garantia per a construir una societat realment justa i sense diferències per raons de gènere.

El moviment d'homes per la Igualtat, d'acord amb el que es va aprovar a Barcelona com a Agenda Comuna (CIME), promou que **el 19 de març**, esdevingui el **DIA DEL PARE IGUALITARI**. Cercant superar i allunyar-nos, dels models patriarcals, i dels que impulsen aquesta celebració com un objecte de consum. Més informació a: www.cime2011 i a la pàgina de la PPIINA: www.igualeseintrasferibles.org

PERE FULLANA FALCONER. illesbalears@ahige.org

ENTREVISTA SOBRE IGUALTAT DE GÈNERE A PERE SAMPOL MAS

1.- Què és per a vostè la igualtat? Quin es el millor camí per arribar-hi?

Igualtat és la manca de desigualtat. Pot parèixer una obvietat, però record una cita que diu que “és més fàcil detectar la injustícia que la justícia”. El problema és clarament educatiu, però no sols del sistema escolar, sinó familiar, de mitjans de comunicació, laboral, normatiu... Calen unes polítiques transversals per tal de sacsejar la consciència de cada individu de la societat.

2.- La crisi. És una amenaça o una oportunitat per a la Igualtat?

És una amenaça. Basta veure com el darrer any l'atur ha crescut el doble entre les dones. La crisi desperta moltes consciències, però també és aprofitada pels culpables de la crisi, o els instigadors de la crisi, per provocar una autèntica involució ideològica. De la mateixa manera que una part de la societat culpa els immigrants d'haver-los “pres” la feina, també n'hi ha que culpen les dones d'ocupar els llocs que “naturalment” corresponen als homes. D'aquesta crisi en pot sortir una societat més lliure i democràtica, o un autèntic feixisme, per molt que es disfressi de democràcia formal.

3.- Està canviant el model “d'home tradicional”? Estan canviant els homes?

És evident que hi ha canvis positius i vertiginosos, afortunadament. No tot el que voldríem, però no es pot negar que existeix el debat i la reacció positiva a nivell individual de molts d'homes... i dones.

4.- Què podem fer per tal d'implicar més els homes en la construcció de la igualtat?

El sistema educatiu és essencial, considerant el sentit ampli de l'educació: escola, família, mitjans de comunicació, societat... Són importants les campanyes institucionals i mediàtiques i, perquè no, la repressió i la condemna quan es donin situacions de violència.

5.- Què podem fer per tal d'implicar més els homes en la construcció de la igualtat?

Les dones són doblement víctimes, quan moltes de les quals encara pensen que són inferiors. Però qui discrimina, explota i, en alguns casos, maltracta és l'home. Per tant és imprescindible involucrar-nos en les polítiques d'igualtat.

6.- Quins són al seu judici, les causes de la violència de gènere? Què hi poden fer els homes?

Són educatives, culturals, tradicionals... de segles de manipulació i discriminació de la dona. Tal vegada el pitjor és la “naturalitat” amb què es veu la desigualtat, pel fet que portam segles de discriminació. El maltractador, a més, és el clàssic “matón”, que amaga la seva covardia atacant un ésser més dèbil. És una forma més de feixisme abominable. Pens que el maltractador ha de ser aïllat socialment. No té lloc en una societat moderna que respecta els drets individuals.

7.- Relati algunes coses més sobre la seva feina, la seva activitat...

Crec que, com en altres temes importants, és necessari reflexionar a l'hora d'elegir representats polítics que s'identifiquin amb el model de societat que defensam, més enllà de les grans proclames. Però són molt importants els petits gestos diaris que serveixin d'exemple i pautes d'actuació als nostres fills o néts. Compartir les tasques de la casa, tractar respectuosament la parella, desterrar comentaris masclistes... Com en tots els aspectes de la vida, la praxis individual i diària és prioritària.

PERE FULLANA FALCONER, 30-1-2013

Salsa violeta

#MésperMallorca #MésperAlgaidaPinaiRanda

#Mésdemocràcia

Tal i com estan les coses, que sembla que a la política no hi ha un pam de net, ara més que mai és necessària una força política que lideri el canvi i la participació activa de les persones en el dia a dia de les institucions és imprescindible. L'objectiu és assolir la democràcia real i radical a la nostra societat.

#Mésbenestarsocial

És més necessari que mai que les administracions agafin les regnes del benestar social, ja està bé de perdre drets les classes més desfavorides en benefici dels rics.

#Méseducació

Els nostres padrins republicans ho tenien clar: la millor inversió és en educació. Recuperarem aquesta idea i la drem endavant. La comunitat educativa ha de recuperar el control de l'educació.

#Méseconomiaplocal

Els autònoms i la petita i mitjana empresa arrelada al nostre poble són els que realment creen riquesa i dinàmica de creixement. És per això que hem promoure el consum de productes als comerços locals.

#Mésmediambient

Vivim en una illa privilegiada amb espais i espècies naturals que no es troben en altre lloc del món, per això hem de posar en valor el medi natural de què gaudim. Si els protegim hi guanyam totes i tots.

#Mésobirania

Ara més que mai és imprescindible que la nostra comunitat pugui exercir el dret a l'autodeterminació i que les persones que hi vivim puguem decidir lliurement el nostre futur com el poble d'Europa que som. Fa massa temps que l'estat espanyol ens roba.

#MésperAlgaidaPinaiRanda

Volem que el nostre sigui un municipi centrat en les persones, allà on la qualitat de vida sigui el principal objectiu de l'ajuntament, allà on les decisions que ens afecten a totes i tots les prenguem conjuntament. En definitiva, volem MÉS per al nostre municipi.

#MésperMallorca

Volem un país més democràtic, amb més benestar per a les persones, més inversió en educació, més ric, més net i verd, més sobirà per decidir el futur i més centrat en les persones.

Aquestes són les qüestions per les quals volem fer feina amb tu a **Més per Mallorca**.

La Rua 2013

Aquest mes l'entrevista d'”Ens heu de fer una glosa” és a l'Associació Algaida Solidari, que va ser triada el mes anterior per l'associació de la Gent Gran d'Algaida, Pina i Randa. Hem de dir que per a nosaltres dues, les entrevistadores d'aquest espai, l'entrevista d'aquest mes és especial, ja que les dues formam part de l'associació i hi estam de ple lligades en el seu desenvolupament i trajectòria.

Estam contentes que amb aquesta entrevista els lectors puguin saber amb exactitud la feina que desenvolupa l'associació Algaida Solidari i a on i com es distribueixen els doblers que es recapten majoritàriament des del mateix poble d'Algaida.

Des del seu inici l'any 1999 fins al dia d'avui han passat quasi 14 anys que, passa a passa però sense aturar-se, s'ha seguit un camí de solidaritat constant.

1.-Presentació. Qui sou i de quina organització formau part?

Som na Catalina Ballester *Móra*, amb el càrrec de presidenta; na Margalida Tomàs *Fornereta*, com a vicepresidenta.; na Jerònia M., com a secretària, i na Maria Jaume *Mindona*, com a vocal.

Nosaltres quatre som la directiva de l'associació Algaida Solidari. Ara bé, volem recalcar que seria impossible que es fes tot el que feim sense la col·laboració de moltes persones que ens repartim les feines, els compromisos i fins i tot acordam les decisions a prendre.

2.- A què es dedica l'associació?

Algaida Solidari és una associació sense ànim de lucre que intenta, mitjançant diferents vies recaptar doblers per destinar a grups de persones necessitades. Des de la seva creació, ha col·laborat en molts projectes tant de caire més proper com a nivell internacional. També fa una tasca de difusió i informació dels projectes solidaris en què participa.

3.-Quan es va fundar l'associació?

Va ser l'any 1999, que uns joves compromesos del poble convidaren molta gent al pati del casal i entre els que hi érem hi havia na Maria Garcias, casada amb en Sion de *Can Massoles*, que feia poc havia anat un mes a Huamachuco (Perú) amb la intenció de col·laborar amb les feines que hi pogués haver allà. Sempre hem pensat que el seu testimoni fou vital, ens va engrescar a molts dels que érem en aquella vetlada i començarem a fer una pinya de solidaritat i d'aquesta manera va néixer Algaida Solidari.

Ens estrenàrem organitzant una pamboliada, a l'estiu, a Sa Portassa, a benefici de les teulades de la parròquia d'Algaida. El sopar fou un èxit total, ja que pràcticament tot era regalat, a més es fa ver una rifa i algunes aportacions puntuals dels assistents. La recaptació va ser extraordinària... uns tres milions de pessetes! (Uns 18.000 €). En aquells moments, el rector era Don Toni Riutort i va quedar impressionat quan li férem la donació.

4.-Quants de socis té l'associació i com es paguen les quotes?

Som una cinquantena. El pagament és d'un pic a l'any i la quantitat a pagar és totalment voluntària.

5.-Durant els anys, quins canvis s'han produït dins l'associació?

Sempre s'ha seguit el mateix camí, som una associació humil, que no intenta canviar el món, sinó ajudar amb el que està al nostre abast. Aquests són els principis de l'associació i que tothom que hi ha format part ha respectat, tot i que després, per diferents circumstàncies, hi hagi gent que ja no hi formi part, però molts d'ells hi segueixen col·laborant.

6.-On van destinades les aportacions?

Es pot dir que des del 1999, amb l'anada de na Maria a Huamachuco i estant allà na Catalina Vallespir, franciscana mallorquina i que després passà a Trujillo, cada any li hem fet una aportació d'uns 5000 euros, destinats a educació, nutrició i salut d'infants d'allà.

De tant en tant, ve na Catalina i ens ve a veure per explicar i justificar el projecte.

També, a la Fundació Campaner, que són un matrimoni de Sant Jordi que han fet i fan molta feina a Àfrica (Níger) i que lluiten contra la malaltia del Noma. A aquesta fundació els destinam uns 3000 euros anuals. Els vàrem conèixer a una xerrada que vengueren a fer a Algaida convidats pel rector Toni Riutort. Les diapositives que vàrem i sobretot el seu testimoni ens va impactar i des d'aquell dia sempre hem estat al seu costat. El club esportiu Algaida i Algaida Solidari hem fet col·laboracions conjuntes destinades a aquesta fundació.

Hem finançat projectes a través del Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació a Nicaragua. Un d'aquests projectes va durar 3 anys, estava dedicat a nutrició infantil i hi destinàrem 30.000 euros. Un altre de posterior va ser el primer any que l'ajuntament d'Algaida es va agermanar amb Ciudad Antigua i nosaltres vàrem fer un subprojecte destinat a agricultura i al qual vàrem aportar 7.400€

Des del 2012, l'ajuntament va posar en marxa el programa de beques per als infants de Ciudad Antigua i Algaida

Solidari en té 8 de becats.

Des de principis del 2012, col·laboram amb l'Associació Zaqueo, que és una associació que dona menjar cada dia a més de 200 persones marginades. És un petit local situat a la plaça Mercadal de Palma. Si vos interessa tenir més notícies d'aquesta associació podeu consultar el seu web: www.zaqueo.org. Algaida Solidari l'any 2012 hi va fer una aportació de 3.500€ i està previst que dins el mes que ve facem l'aportació d'aquest any d'una quantitat similar.

També hem col·laborat amb els missioners mallorquins que estan a Burundi, quan na Joana Vanrell de *Can Xico* hi va anar a fer tasques solidàries i se'n va dur personalment la donació de 3.000€, que eren per pagar una peladora d'arròs.

6.-Quines són les activitats que programau durant l'any?

La col·laboració permanent amb l'Ajuntament, com és ajudant a la torrada de Sant Honorat, de la qual la recaptació que es fa és per a l'agermanament amb Ciudad Antigua; el sopars solidaris d'Algaida, Pina i de Randa o qualsevol acte solidari que organitzin.

També formam part de la comissió d'Agermanament, assistim a les reunions que s'han fet i hi col·laboram cada vegada que hi ha hagut recollides de material o qualsevol altra activitat.

Amb el Comerç Just, col·laboram venent els seus productes a la fira d'Algaida i festes de Pina i de Randa.

Enguany ha estat el quart any que s'ha fet la Degustació Casolana solidària, que sempre ha resultat un gran sopar amb molts de plats diferents que la gent, restaurants i comerços aporten, així com amb molts assistents. Els dos primers anys es va fer a Sa Portassa i els dos següents al restaurant Binicomprat. Us reproduïm també l'article que l'algaidí Pere Fullana va escriure al Diari de Balears, que feia

referència a aquest sopar i a la tasca que desenvolupa l'associació.

Posam un estant a la fira d'Algaida amb informació i conscienciació, com també la venda de loteria de Nadal.

Hem fet diferents xerrades i exposicions tant a nivell d'Algaida Solidari com col·laborant amb alguna altra organització, com per exemple la fundació Campaner, per donar a conèixer les feines que fan als indrets on col·laboram.

Des de fa un any, com ja hem comentat abans, col·laboram amb l'Associació Zaqueo. Des d'Algaida Solidari, dos pics a la setmana, els dijous i els diumenges hi duim el menjar que el restaurant Binicomprat dona per a aquest menjador social i pans, ensaïmades i coques que en Felip del forn de Can Bernat ens proporciona. Des d'aquí les gràcies més sinceres a n'Ana de Binicomprat i a en Felip del forn. De tant en tant, també col·laboram fent el menjar per a aquestes 200 persones que cada dia acudeixen a Zaqueo. Som un grup nombrós de dones i homes que ens organitzam per fer cadascú a ca seva una olla del menjar que hem acordat, així com coques dolces per després dur-les al local on es dona el dinar i també aquest dia ajudar a servir-lo.

7.-Com us organitzau per recaptar aportacions.

Primerament hi ha els socis, també la subvenció de l'Ajuntament, la venda de loteria de Nadal, les recaptacions dels sopars solidaris i les aportacions de particulars i empreses privades, com per exemple els vins de Can Majoral, que donen a Algaida Solidari un percentatge de les seves vendes. Altres recaptacions puntuals que hem tengut han estat: venda en una ocasió de plata fina cedida per una sòcia (i que es va recaptar una bona quantitat de doblers), rifa, venda de bijuteria confeccionada per una sòcia, paradeta de venda de manualitats fetes per dones del poble i altres objectes, ...

8.-Estau en contacte amb altres associacions similars a la vostra d'altres pobles?

Sí, tant nosaltres hem anat a actes que altres organitzacions solidàries han organitzat, com també han vingut ells a les nostres activitats o a posar paradetes a la fira o a sopars solidaris.

9.-Ens podeu contar fets que us hagin impactat, fets que trobeu destacables que hageu viscut com a associació?

Ja fa anys que vàrem conèixer alguns infants dels que la fundació Campaner havien duit a Mallorca per tal d'operar o millorar el que la malaltia del Noma els havia fet. L'impacte de veure aquells nins i nines amb la cara literalment foradada i rosegada per la malaltia va ser molt gros. Tal com ens han explicat, aquesta malaltia es produeix a causa d'una malnutrició i és molt fàcil de prevenir, de fet aquí no existeix. Ens va fer reflexionar del fet de néixer a un lloc o un altre del planeta.

També creim que és un fet a destacar la gent que col·labora a Zaqueo, que cada dia fa i va a servir el menjar perquè aquestes persones que no poden fer-ho pels seus propis mitjans puguin fer una bona menjada al dia. Tant ens referim a la gent d'Algaida, que cada vegada que hi hem anat ha ajudat de manera immediata, com a la gent que veim allà quan anam a dur el menjar que hi duim des d'Algaida i que majoritàriament és gent jove, fet que ens demostra la implicació dels joves en tasques de voluntariat solidari.

Hi ha molts fets destacables en tots aquests anys de fer feina, però ara aquests darrers temps, que la crisi aquí també es nota de valent i que tenim a prop gent amb situacions difícils que potser fins ara no els havien passat mai, també dóna lloc a situacions molt positives i sorprenents com una al·lota que va anar a l'assistenta social per demanar ajuda per estar en situació d'atur i ara ha volgut ajudar ella amb el que pogués a persones que estan encara

pitjor.

10.-A quina associació faríeu l'entrevista el mes que ve?

A l'associació de mares i pares de l'escola d'Algaida.

11.-Voleu afegir res més?

Volem donar les gràcies a l'associació de la gent gran per haver pensat en nosaltres i, sobretot, per l'activitat solidària que fan, com els dos anys que han duit a terme el concurs de coques amb finalitats solidàries.

12.-Per acabar, ens heu de fer una glosa.

Més que una glosa us direm un eslògan que hem manllevat a una altra organització d'ajuda de caire social que és Caritas. És la següent:

'Viu senzillament perquè altres, senzillament, puguin viure'

Per acabar volem donar les gràcies als lectors i lectores que ens segueixen i informar que a partir d'ara aquesta secció sortirà de manera bimensual, és a dir, un mes sí i un mes no. Ens combinarem amb una altra secció nova que té *Es Saig* que també és d'entrevistes i s'anomena "Un pessic del món" i que aprofitam per donar-los l'enhorabona, ja que ens sembla molt encertada. Ens retrobarem idò el mes de maig.

Salut i sort per a tots i totes.

**MARGALIDA TOMÀS,
FORNERETA**

**JERÒNIA M. VANRELL, DE
CAN RAPINYA**

La *Romulea ramiflora* Ten. subsp. *Ramiflora*

Si feis una volta pel camí que uneix la finca de Son Roig amb Lluçmajor, és possible que ara, a l'inici de la primavera, observeu a la vora del camí, prop de síquies humides, unes floretes blavoses o violades que pareixen sorgir del terra sobre tiges primes i ramificades, es tracta de l'espècie de què parlarem aquest mes.

Etimologia: El nom genèric, *Romulea*, es va dedicar a *Romulus*, juntament amb *Remus*, criats per una lloba i fundadors de Roma segons dicta la llegenda. El nom específic, *ramiflora*, prové del llatí i vol dir branques ramificades, per la característica ramificació de les seves inflorescències, front a altres romúlies que tenen les inflorescències simples.

Descripció: Planta de la família de les Iridàcies. És una planta bulbosa (geòfit) que assoleix fins a 25 cm. El bulb té forma d'ou i està recobert de túniques de color bru. D'aquest bulb neixen entre 3 i 6 fulles, abans que ho facin les flors (floració sinanta). Les fulles són linear-filiformes, rígides, carnosetes, molt més llargues que la inflorescència; per la pròpia llargària s'acaben arquejant cap a terra. Són agudes, de color verd clar.

Les flors es reuneixen en una inflorescència amb algunes fulles i amb 1-4 flors, protegides per una bràctea de fins a 20 mm de llargària i una bractèola una mica més curta, de tal manera que entre les dues formen una falsa beina. Les flors són de color violeta clar, amb el tub (part soldada dels pètals) curt i amb la gorga peluda i de color groguenc. Les flors estan formades per 3 sèpals i 3 pètals gairebé indifferenciabls pel color i la forma, intercalats entre si, per aquest fet podem llegir en algunes descripcions que estan formades per 6 tèpals. Aquest periant és molt variable en mida, pot assolir entre 15 i 30 mm de llargària, i cada tèpal pot variar entre 3 i 7 mm d'amplada.

L'androceu, o la part masculina de la flor, està format per 3 estams més llargs que el pistil i més curts que els tèpals. Les anteres tenen de 4 a 7 mm de llargària i són grogues; els filaments són pubescents a la meitat inferior. El gineceu, o la part femenina de la flor, està formada per 3 carpels. Una de les característiques que més ens pot cridar l'atenció d'aquesta planta és que l'ovari es troba enterrat durant la floració i només apareix a la vista quan el fruit ja està format per poder dispersar les llavors. Els estigmes són 3,

bilobats.

El fruit és una càpsula trilocular d'aproximadament 1 cm de longitud, o fins a 1,5 cm. Les llavors són de color marró clar, llises i amb forma semblant a un globus.

Floreix entre els mesos de març i abril. Fructifica entre un mes i dos després i allibera ràpidament les llavors.

Viu a pastures humides, sovint prop de síquies i torrents.

És una planta de distribució mediterrània occidental. És una espècie rara a les illes, on la podem trobar a Mallorca i Menorca. A Mallorca és rara i de distribució mal coneguda, ja que sovint els pocs llocs on es coneixia han desaparegut per desús de les síquies de reg. La població d'Algaida és la primera que es coneix a la comarca del Pla, si bé és molt possible que es trobi a altres indrets, ja que el Pla és molt ric en hàbitats adequats per a l'espècie.

Usos tradicionals: No coneixem que aquesta espècie hagi estat usada. Tot i això està emparentada, pertany a la mateixa família, amb una altra espècie ben coneguda com és el safrà (*Crocus sativus* L.).

LLORENÇ GIL

(1)

Molts diuen que la Cúria,
ha fet dimitir el Papa,
i creix dins el nou mapa,
la sensació espúria,
que esclatarà amb més fúria,
la guerra entre Guerrillers,
Opus, Quicos i "demés",
per amagar la veritat:
que el futur és el passat;
l'Església perd els papers.

(2)

A l'Espanya imperial,
hi ha debats per la TeVé,
cada dia un merder:
que els catalans, tal i qual,
que si els bascos, casi igual;
els fatxes són caramull
i a tots els hi falta un bull.
Voldria que tot d'una,
quan escupin a la lluna,
els caigui el gargall dins l'ull.

(3)

A finals del mes passat,
en Rajoy i l'oposició,
per l'estat de la nació,
feren un pobre debat,
sobre un estat arruïnat;
amb sis milions d'aturats,
on molts ens sentim fermats,
per una Constitució;
que no és nostra, no senyor
i en volem sortir escapats.

(4)

El cas Noós es complica,
pel Rei, filla i "noro",
perquè en Torres, com un lloro
xerra i els mortifica.
Tant i tant s'embolica,
que fins i tot la Rambla
ja no és dels Ducs de Palma.
Poc a poc, o fent via,
finirà la monarquia,
per un duc... que s'empalma"

F. T.

Fa 351 anys. - L'any 1662 es va rebre la següent notificació: “com el Rey nre. Sr que déu gde. nos ha fete una lletre com la sereníssima Reyna nre. Sra ha perit un prínceps nos suplica que li fessem solemnes alegries; i axí per dit affecte demenam a Vs Ms de fer les ditas alegries i quina cantitat se gasterà i en quina forma...”. S'acorda que “se fassen las alegries i per dit affecte que se gast fins a cent lliures desta manera que se fasse un offisi i sermó a la isglésia parroquial de la vila de Algayde que se fassen fochs i sera...”. La quantitat que es destina a la festa és exageradament alta i per això es demana “de ont haurem diners per fer ditas alegries...”; que els “jurats tingan ple poder per pendre ditas cent lliures a interès i ditas se hajan de tornar del pr. (primer o pròxim) tall que se farà lo any venidor”.

Fa uns mesos parlàrem de les primeres noces del rei Felip IV i dels vuit fills que en varen néixer i que moriren als pocs mesos o anys. Com que no hi havia successor a la corona, Felip IV es casà amb la seva neboda Mariana d'Àustria, filla de l'emperador (tot quedava en família). El príncep a què fa referència la notícia que hem transcrit és el futur Carles II, malaltís, impotent i carregat de xacres i manies, que morí als 39 anys sense descendència; a la seva mort es produeix la guerra de Successió d'on arranquen molts dels nostres mals.

Com a curiositat direm que d'aquest segon matrimoni varen néixer sis fills; a part de Carles, hi ha Margarita María, casada amb el seu oncle l'emperador Leopold I; María Ambrosia de la Concepción, que va viure quinze dies; una nina morta a les poques hores que ni tan sols té nom; Felipe Próspero, mort als quatre anys, i Fernando Tomás, que durà un any. Els catorze fills legítims de Felip IV, de dos matrimonis, moriren pràcticament tots als pocs dies, mesos o anys.

Per acabar amb la curiositat, direm que els fills naturals de Felip IV camparen bastant millor; se'n coneixen com a mínim vuit que acabaren essent generals, bisbes o abadeses. Un d'ells, Juan José de Austria, fill de la comedianta “La Calderona”, fou privat del seu germanastre Carles II i exercí càrrecs molt importants.

Mentrestant, aquest 1662 el nostre Ajuntament (seria més exacte dir la nostra Universitat) va celebrar moltes sessions per mirar de resoldre un altre problema. S'havia encarregat a l'argenter Joan Picó una custòdia i volia cobrar: “com m Juan picó Argenter peñora la pnt. Vila per reó dela custòdia a feta a dita vila”. (Penyorar equival a embargar). S'acorda parlar amb dit Picó. En una altra sessió es dóna compte “aser-li deutors de cosa de 85 lliures contat les bestretes i mans i lo que ha posat més en plata”; decideixen “que prenguen dinés del dit picó, o de altri, a interès a reó de sinch lliures i sinch sous per sentener”. Dit Picó contesta que “no se accontenta de pendre interès a reó de sinch per sent, sinó que vol los dinés o a reó de vuyt per sent”. Després d'altres reunions infructuoses, fons votat “que los jurats tingan ple poder i sindicat per poder firmar acte a mestre juan picó argenter de lo que la vila li deu per reuó de la custòdia a interès a reuó de vuit per sent per tot lo que li deu dita vila i si dite quantitat no arriba a sent lliures se'ls dóna lloch de pendre dinés fins a sent lliures de dit picó i de aquell se aje de pegar dit selari de sentència”. I és que ja s'havien acumulat despeses de jutjat. Com que s'hi va afegir “que m. Nicolau Cardell apotecari demana dinés li devem de sere a pres nostre vile de la sua botiga” no queda altre remei

que decidir fer “dos mig talls”, mig per pagar al Picó i l'altre mig per fer front a altres despeses. (Fixem-nos que la cera la compraven a l'apotecari i que aleshores la cera era una de les despeses fortes que tenia l'Ajuntament per il·luminar l'església. I també que la custòdia a què ens referim és una de les peces importants que guarda la nostra parròquia).

Podríem parlar de més coses referides a aquest any, però ja ens hem allargat molt; per exemple, decideixen treure mossèn Bartomeu Gonellons, resident a Sant Honorat, ja que n'estan descontents. També tenen problemes amb el carnisser Joan Vich que comunica que no vol tallar la carn “en el preu que corre” i li han de cercar un substitut o bé avenir-s'hi.

PERE MULET

La Rua 2013

SETMANA SANTA I PASQUA A LA PARRÒQUIA D'ALGAIDA - 2013**Dijous 21 de març**

A les 20 h.- Celebració Penitencial. A l'església.

Dissabte 23 de març

A partir de les 15 h. – Es faran els rams per a la benedicció. A la portassa de la rectoria.

Diumenge 24 de març DIUMENGE DE RAMS

A les 11.15 h. – Benedicció de rams a l'exterior del casal Pere Capellà. A continuació, processó pels carrers: Cavallers, Plaça, Bisbe i Església, amb la participació de la Banda de Música d'Algaida. Després Missa.

Dimecres 27 de març

A les 20 h. Es muntarà la Casa Santa. És necessària l'ajuda de tothom. Les persones que ho vulguin hi poden dur rams. A l'església d'Algaida.

Dijous 28 de març DIJOURS SANT

A les 20 h. – Celebració de la Santa Cena. A continuació processó pels carrers: Església, Rei, Plaça, Aigua, Roca, Palma i Església. Amb la participació de la Banda de Música d'Algaida.

A les 22 h. – Hora Santa de Pregària. A la capella del Roser de l'església.

Divendres 29 de març DIVENDRES SANT

A les 20 h.- Celebració de la Passió del Senyor. A l'església.

Després de la celebració.- Es retirarà la Casa Santa. És necessària l'ajuda de tothom.

Dissabte 30 de març VIGÍLIA PASQUAL

A les 20 h.- Vetla Pasqual. A l'església.

Per començar.- S'encendrà el Foc Nou.

Diumenge 31 de març DIUMENGE DE PASQUA

A les 11 h. – Processó de l'Encontre pels carrers de costum amb la participació de la Banda de Música d'Algaida. A continuació Missa.

Dimarts 2 d'abril.- DIMARTS DE PASQUA - FESTA DE LA PAU DE CASTELLITX

A les 12 h.- Missa a l'antiga església de Castellitx.

A les 13:30 h – Paella a benefici de la Parròquia d'Algaida. Després de dinar, Rifa Solidària.

Aquest mes de març estam plens de goig. El proper diumenge 17 de març celebrarem una Trobada de la catequesi familiar de diferents pobles de Mallorca. L'horari serà el següent:

- 10.30 h: Arribada a Algaida (a l'escola pública) de les famílies per parròquies
- 11.00 h: Benvinguda a l'esplanada del pati de l'escola i distribució per grups.
- Els pares i mares aniran dins el pavelló esportiu, on podrem escoltar el testimoni de Juanjo Fernández i la seva família.
- Gimcana de nins
- Servei de guarderia per als més petits de 6 anys
 - A les 12.00h acabarà la gimcana. Partida cap a l'església per a la celebració
 - 12.45 h: Celebració de l'Eucaristia (els nins seuran en terra i els adults als bancs). La parròquia d'Algaida s'encarrega de la coordinació de la celebració eucarística. Animarà la celebració el cor dels Amics de Jesús de les parròquies de Corpus Christi i Sant Josep Obrer.
 - En acabar la celebració es donaran les indicacions per tornar a l'escola. Començaran a sortir els pares i mares i els nins més petits cap a l'escola, i els nins majors de 6 anys tornaran a l'escola amb els seus monitors. A l'escola ja s'aplegaran amb les seves famílies i parròquies per dinar junts (per parròquies).
 - 14.00 h: Dinar a l'esplanada del pati de l'escola (es podran utilitzar les taules i cadires)
 - 16.00 h: Comiat. A aquesta hora parteixen els autocars.

Per a aquest dia s'espera que arribin a Algaida entre 700 i 800 persones. Volem expressar el nostre agraïment a l'Ajuntament d'Algaida per tota la disponibilitat, la gestió i l'ajuda en deixar-nos els espais, les cadires, els equips de so, l'organització de la Policia Local i Protecció Civil; a l'Ajuntament de Lluçmajor per deixar-nos les taules i cadires que ens mancaven per a la trobada. Igualment, també volem agrair a tota la gent, les entitats i les institucions que, de manera desinteressada, ens han mostrat la seva intenció de col·laborar amb nosaltres.

Finalment, vull recordar que aquest dies és el temps de Quaresma i just després vénen les celebracions de Setmana Santa. Aquí teniu els horaris aprovats pel Consell parroquial el passat 18 de febrer. Enguany el dia de la Pau tornarem a celebrar una paella solidària a benefici de les petites obres que hem d'escometre tant a la Parròquia com a la Rectoria.

Des d'aquí vos convidam a participar tant en la trobada familiar com en les celebracions de Pasqua. Fins aviat.

ANTONI CAÑELLAS BORRÀS, CO, rector d'Algaida

Comença la tercera temporada de les Nits Culturals a Gràcia. Aquest any, ja podem confirmar els tres concerts. El primer serà el dia 4 de juliol i cantaran dues joves promeses del cant de les Illes Balears, dues veus excel·lents: Mali Corbacho, mezzosoprano, i Joan Miquel Muñoz, baríton i premi del Conservatori de Cant de Palma i també és integrant del Cor Mundial Juvenil; els acompanyarà al piano Andreu Riera, professor titular del Conservatori Superior de les Illes Balears. La presentació serà a càrrec de Miquel Bezares.

El dia 2 d'agost vindrà Maria del Mar Bonet i gaudirem de la seva música i les seves precioses cançons, la presentarà Sebastià Alzamora. I tindrem el plaer de gaudir d'una exposició fotogràfica d'Antoni Catany.

El dia 4 d'octubre, per finalitzar el cicle, tindrem l'Escolania de Lluc, dirigida per Ricard Terrades. Amb les seves meravelloses veus infantils faran el tradicional concert dins la capella de la Mare de Déu. La presentació del concert la farà el prevere llucmajorer Antoni Vadell.

Evidentment, després de cada concert hi haurà tast de productes de la terra elaborats pel pastisser Jaume Oliver de Can Salem i regats per vins de Can Majoral d'Algaida.

Per reservar els abonaments telefonau al Santuari de Gràcia. Les entrades de cada concert es podran comprar a: la Impremta Moderna i la Caixa, a Lluçmajor; llibreria Sol Naixent i perruqueria Maciana, a Algaida, i llibreria Quart Creixent, a Palma.

MARIA COLOMA AULET

J. Pou

El centenari del naixement de **Bartomeu Rosselló-Pòrcel** (Palma 1913 – El Brull, Catalunya 1938) és bon motiu per reproduir dos poemes del seu millor llibre, segons els experts, *Imitació del foc*, publicat pòstumament l'any 1938 i que porta una dedicatòria a Salvador Espriu, bon amic del poeta mallorquí. Els dos poemes corresponen a la primera part del volum, part que també duu un títol on el foc apareix com a element de referència: *Fira encesa*. El professor Pere Rosselló Bover diu que aquests poemes “es troben dins la línia de la poesia neopopular, aleshores conreada per Federico García Lorca i Rafael Albertí”.

CANÇÓ DESPRÉS DE LA PLUJA

El vent juga amb el molí
i amb la rosa desclosa.
Matinet matí,
no ballis amb la calitja.

A l'escarabat bum bum
les ales li frisen.
Les flors de la perera
riuen i riuen.

Una mica de cel blau,
una mica mica.
El núvol empeny el núvol
i llisca que llisca.

Qui puja la muntanya?
El caragol que treu banya.
El sol s'encén i s'apaga,
albó, romaní, argelaga.
El sol s'apaga i s'encén,
farigola, romeguer.

El sol és aquí
entre la rosa i el molí.
Matinet, matí,
les bruixes es pentinen.
El sol és aquí.
Ai! Que es menja la calitja!

Mallorca, 1935

ORACIÓ PER QUAN LES DONZELLES TENEN MAL DE CAP

En nom de santa Maria
vine'm aquí, filleta mia.

Que s'apagui la cuca de llum
i que s'aturi el fum fum fum.
Que la mèl·lera enamorada
aturi la vola volada
i que el bou amb la mira mirada
faci llaurar tota sola l'arada.
Que s'aturin les aigües del riu
i que no es bellugui l'argent viu.
Dimonió, atura el teu ball
i les quatre potes del cavall.
No peguis més cops amb el martellet,
fusteret.

Els Apòstols estan amb mi,
coloma blanca.
Que fugi el mal de cap d'aquí
i tots els mals esperits,
coloma blava.

En nom de santa Maria,
tota la nit i tot el dia,
viva la Verge Maria!

Barcelona, abril 1935

ROQUES QUE PASSEN

Aquest mes, segur que sabíeu que el tema d'aquesta secció tractaria sobre meteorits, ja que han estat els protagonistes de fa unes setmanes.

Tot va començar quan un aparell d'escaneig que opera l'Observatori de Mallorca (OAM; situat a Consell), en cooperació amb l'Institut d'Astrofísica d'Andalusia, va descobrir un asteroide d'uns 45 metres, que anomenaren "2012 Da14", i del qual varen estudiar la seva trajectòria. Concloueren que passaria a una distància molt propera del nostre planeta.

El dia que va passar era el 15 de febrer, i segur que alguns de vosaltres estiguéreu pendents de l'esdeveniment. I passàreu potser un poc de pena, ja que encara que haguessin dit que no impactaria contra nosaltres, hi havia alguna possibilitat que ho fes. Va passar a uns 27.700 Km de distància, tan a prop com un satèl·lit de telecomunicacions en òrbita geoestacionària. Aquesta era una roca un poc més petita que el YU55, l'asteroide que va passar per devora la Terra al 2011, però el d'ara ho va fer 10 vegades més a prop!!! No obstant això, encara que ens hagués impactat, els danys haguessin estat regionals, ja que es tractava d'una roca relativament petita i no podria haver destruït gran cosa.

El que aquell dia va passar, però, fou que mentre tothom estava pendent de la trajectòria d'aquest asteroide que s'acostava a quasi 8 Km per segon, una altra roca molt més petita va entrar a la nostra atmosfera i es dirigia cap a Chelyabinsk, una ciutat de Rússia.

Aquest petit meteorit va explotar a 20 Km d'altura, i es va dividir en moltíssims trossets que, incandescent, es precipitaren cap en terra, a la vegada que l'explosió creava una ona expansiva que va fer

esclatar tots els vidres de la zona, a més d'altres desperfectes materials, que causaren més de 1000 ferits en qüestió de segons. Això va sembrar el pànic d'aquella regió dels Urals, a més de deixar totes les consultes i hospitals plens de ferits. Així i tot, els científics defensen que no hi havia relació entre l'asteroide que va passar i va seguir, i el meteorit que va caure.

A dia d'avui, ja han recuperat més de 100 fragments que caigueren, tots bastant petits, encara que n'hi ha algun que arriba a pesar 2 Kg. L'anàlisi ha confirmat que el cometa estava compost de materials comuns que tenim en el Sistema Solar.

Per acabar, citaré una curiositat que no s'ha difós gaire, perquè s'acosta massa a temes paranormals; i és que en un vídeo d'un aficionat, es pot apreciar amb una mica d'imaginació, que durant la caiguda del meteorit cap a Rússia, quan ja es veu ben gros perquè està a prop d'en terra, apareix al seu devora un objecte irreconeixible i que vola, és a dir, un OVNI (vegeu-ne la imatge). A més, aquest apareix just abans del moment en què explota, i per això hi ha gent que afirma que l'OVNI va interceptar el meteorit, que en va causar l'explosió, abans de xocar, i per tant, figura que va salvar els habitants de la zona.

Que cada un pensi el que trobi sobre el tema...

G. S.

(VE DE LA PÀGINA 40)

Com et va anar per la UIB?

Vaig començar bastant bé la carrera, però no la vaig acabar, que és un tema que encara tenc pendent. Resulta que, estudiant allà, m'oferiren feina per casualitat a la Conselleria de Presidència, al departament d'informàtica; perquè en aquells moments cercaven gent a les totes per cobrir places vacants, cosa impensable avui en dia, quan les coses han canviat de cap a peus.

Al departament d'informàtica hi vaig fer feina fins que el que era el meu cap de comunicació va passar a l'empresa privada i em convidà a fer-hi feina amb ells. Record perfectament que va coincidir aquest canvi de feina, amb la presa de possessió d'en Xesc Antich com a president del Govern, durant la seva primera legislatura; és a dir que jo, a la feina actual dins l'empresa Sampol, puc contar el temps que fa que estic amb ells, per legislatures.

Quina casta de feina has fet dins aquesta empresa?

Quan l'empresa va crear el departament de telecomunicacions, jo en vaig ser el primer treballador. El gendre del propietari era el cap de comunicacions del Govern, que he citat abans. La vida de funcionari a la Conselleria de Presidència era molt còmoda, aquesta és la veritat; però en aquells moments d'incertesa pel canvi d'empresa, vaig pensar que allà no prosperaria més i sempre faria la mateixa poca feina.

Els tres primers anys a l'empresa Sampol Enginyeria i Obres, pràcticament els vaig passar anant i venint, cada un parell de mesos, de la República Dominicana, Mèxic i altres llocs del Carib. Actualment som cap de projecte de instal·lacions especials i telecomunicacions i la meua feina consisteix a estudiar un plec de plànols d'obra, acompanyats d'unes medicions, em presenten el propietari de l'obra i em diuen: "en acabar les feines, ja tornaràs". Damunt l'obra he de donar

instruccions a l'encarregat perquè reparteixi la feina a la resta de personal de cada obra, perquè en solem tenir unes quantes en marxa i fent això puc dir que he voltat casi per mig món.

Amb la crisi galopant que patim, teniu tanta feina?

Mira, a dia d'avui a part de les obres que dirigeixen els meus companys, jo estic fent: la nova sala d'autoritats de Son Sant Joan, tres botigues dins el mateix aeroport i una nau frigorífica de mil vuit-cents metres a Mercapalma; és a dir que no estam per feina. Però passa que actualment solem fer, a causa de la forta crisi, els pressuposts molt més ajustats que abans i els guanys també són inferiors; però feina n'hi ha; encara que manco que fa uns anys. El gran projecte que estam acabant ara es diu Tetra, que és un sistema de telecomunicacions per a tots els cossos d'emergència de Balears. Fins ara, els bombers duïen una emissora, els municipals una altra... I el Govern el que ha fet és muntar antenes a totes les Balears perquè amb un mateix tipus d'emissora, tots es podran comunicar. Al puig de Cura hi ha una antena, a Alfàbia una altra i fins a una trentena a totes les illes. Ara estam acabant aquest treball, però el projecte ve de molt enrere. A les illes Canàries també férem la mateixa feina i muntàrem unes

Una Xerradeta amb b...

noranta antenes, perquè aquell arxipèlag és molt més gros.

Una de les obres que vaig fer va ser l'ampliació de les escoles d'Algaida, que en aquell moment teníem obres més importants i més prioritàries; però jo vaig punyir perquè hi presentàssim pressupost per licitar; guanyàrem i va ser una experiència guapa perquè volia que quedàs bé, sense escatimar per cap costat i crec que ho aconseguírem, perquè tothom en quedà content.

I per feines a fora Mallorca, encara hi vas tan sovint?

No, ara surt molt poques vegades i és per coses molt puntuals. Ara, quan hagi acabat tot el que tenc entre mans, hauré d'anar a Madrid per les obres d'un hotel a Barajas; però serà anar-hi, quedar un vespre, tornar i fins a la propera reunió d'obra, que moltes coses es poden solucionar des d'aquí, parlant amb l'encarregat per telèfon, fent comandes o enviant plànols detallats.

Canviem de tema, quan conequeres na Dolors i quants de fills teniu?

La vaig conèixer quan érem molt joves, a l'institut de Lluçmajor fent COU i, com que només tenia devuit anys, en festejàrem devers deu i llavors ens vàrem casar l'any 2002, quan ja havíem acabat de rehabilitar el molí d'En Roig, on és avui ca nostra. Tenim dos fills; en Nofre que és el major, va néixer un 14 de febrer i té vuit anys; el petit és en Tomeu, que és de finals de juny i té quatre anys. Els dos van a les Escoles i un fa primària, i l'altre va a infantil.

Un altre tema, com t'entrà la curolla per la fotografia?

Crec que m'entrà, més que res, perquè m'agrada molt la gastronomia. La meva gran afició és la cuina, que reconec que en som un fanàtic. Amb un grup d'amics he

fet expedicions gastronòmiques, en què partim el matins i tornam en haver dinat; hem al celler de Can Roca, a ca na Carme Ruscalleda i a d'altres llocs. Amb en Jaume *Salem*, que per la seva feina és un altre brusquer de la gastronomia, vàrem anar a un restaurant japonès de Barcelona i allà, amb màquines bones, vaig veure que molta gent retratava els plats a punt de menjar. Jo abans ho feia amb una càmera compacta senzilla, però després em vaig comprar una rèflex *Nikon*, que permet fer millors fotografies.

Amb en Pep Fiol, que és pare d'un al·lot que juga a futbol amb el meu fill, l'any passat férem fotos per una revisteta dels nins futbolistes i va quedar bastant bé, perquè en Pep hi va fer molta feina; però jo, com més fotos faig, manco m'agraden. Dins aquest món de la fotografia, reconec que em queda moltíssim per aprendre, perquè per ventura som massa exigent.

I les fotos del llibre d'en Santi Taura, com va sorgir?

En Santi és un excel·lent cuiner de Lloseta que està a punt d'obrir el seu tercer local de restauració, ja coneixia en Jaume *Salem*, hi havíem anat a menjar al seu restaurant i ens vàrem fer amics a partir d'una de les primeres sortides gastronòmiques per Barcelona. Va ser ell qui em proposà que fes les fotos que acompanyen el seu llibre.

Com he dit, m'agrada molt cuinar, preparar

tots els ingredients i, més que menjar; que també m'agrada molt, basta veure que ho duc damunt, encara m'agrada més veure que passin gust els altres quan tasten aquests plats.

D'on treus les receptes?

Abans les treia de llibres de cuina, que n'hi molts d'editats; però ara casi totes les trec d'internet, perquè hi ha moltíssims blocs gastronòmics que són una passada i també d'altres llocs. Jo el primer pic que vaig veure en Santi Taura va ser a un curs de cuina que es feia a la UIB i es deia "La bona vida", juntament amb na Macarena de Castro, que és una cuinera d'Alcúdia que té una estrella Michelin. El segon any va tornar a cuinar en Santi, juntament amb en Jaume Salem, amb qui tothom quedà meravellat amb les seves receptes de rebosteria. I, enguany, que va començar dilluns passat, els fan na Margalida Alemany, de *Can Tàpera* i na Macarena de Castro. Tota aquesta gent són de primera divisió i pots aprendre moltes receptes darrere cadascun d'ells i d'elles.

Quines receptes d'aquests cursos recomanaries?

La veritat és que tots són uns vertaders mestres; per exemple, na Margalida Alemany, que és una dona major i cuinera tradicional de tota la vida, però que oferí unes innovacions que eren per treure's el capell; va fer un arròs amb sèpia, carxofes i verdures, que va ser espectacular; així com unes maduixes farcides d'anxoves i un gaspatxo fet de pa amb oli molt bo i original.

En Santi fa una cuina mallorquina molt creativa, però té claríssim que hem de promocionar els nostres productes per fer una bona cuina, molt millor si són ecològics i de primera qualitat, perquè això va en consonància a l'hora d'elaborar un bon plat.

Per Algaida hi ha més gent amb inquietuds gastronòmiques?

Sí, ja hi ha un bon grupet que tenim les mateixes curolles del bon menjar, tant és

així que hem creat una associació gastronòmica, perquè volem intentar dinamitzar un poc el poble amb actes gastronòmics. Els qui estam al capdavant som: na Margalida Fullana, en Toni de Gràcia i jo; però hi ha molta més gent que ens fa costat, com en Jordi Brusca, que el dia del Mercat de Nadal, ens va fer barres de pa amb farina d'espelta, llevat natural i mel, que oferíem conjuntament amb cocarrois de ceba, sobrassada, picornells i mel, diferents formatges amb oli, i vi. La paradeta era compartida entre vins Can Majoral, olis Treurer i nosaltres.

La nostra intenció és, fins allà on sigui possible, dinamitzar la gastronomia del poble, que sempre ha estat terra de bon menjar i de molts restaurants, que ara pareix que estan un poc a la baixa. Hem parlat amb l'Ajuntament per oferir col·laboració i cercar ajuda per organitzar activitats. La Rutapa va ser una bona iniciativa i nosaltres teníem paradeta a la portassa de la placeta del Sitjar, on les tapes que oferíem eren fetes a la cuina del restaurant d'en Santi Taura, que ens ajudà a triar i elaborar les tapes un dia que ell tenia lliure, i és d'agrair.

Amb en Guillem, parlarem encara més extensament, però hem hagut de resumir les seves explicacions i deixar de banda els més de deu anys que dedicà al futbol algaidí, com a secretari, tresorer i directiu ras; així com la seva tasca com a monitor de catequesi en temps del rector Toni Riutort.

Guillem, a seguir fent poble, gràcies per la teva amabilitat i molta sort i salut per al futur.

**MIQUEL SASTRE PUJOL
FIOLET**

GUILLEM VANRELL TOMÀS DE CAN RAPINYA.

La xerradeta d'avui és amb una persona que quan era més jovenet fou col·laborador d'aquesta revista entre els anys 1997-2000, quan encara estudiava informàtica a la UIB. Amb ell quedarem citats a ca seva del molí d'En Roig i el trobarem enforant unes postres boníssimes que ell mateix havia elaborat.

*El motiu de la xerradeta d'avui vengué determinat per la presentació del llibre **Santi Taura, cuiner**, que va tenir lloc al Casal Pere Capellà en el marc de les festes de Sant Honorat, on el nostre protagonista és l'autor de les fotografies que il·lustren aquest llibre. Amb en Guillem parlarem d'aquest tema i d'altres que sorgiren durant la conversa, com podreu llegir a continuació.*

Per començar, fes si vols, la teva presentació.

Som en Guillem Vanrell Tomàs, vaig néixer dia 16 de febrer de 1974, fa poc vaig complir trenta-nou anys; em diuen de Can Rapinya, que em ve de part de mon pare que nom Nofre i ma mare és na Margalida des Forn. Som el major de dos germans; el petit nom Miquel i la germana d'enmig és na Jerònia. Som pocs de família, perquè mon pare és pubil i ma mare només tenia un germà, l'oncle Tomeu, que ja és mort.

Sempre he viscut al carrer del Colomer, fins que em vaig casar, tret d'una temporada, que no record quin temps durà, que visquérem damunt el forn de Plaça; que va ser una època que, quan era al·lot, record com a molt especial i que em marcà pel simple fet d'haver viscut a plaça.

On anares a escola?

Primer vaig anar a ca les Monges, però no me'n record quasi de res, en no ser d'haver jugat pel pati i d'una aula que hi havia darrera. Tampoc no record quan es produí el canvi cap a les Escoles. D'aquí sí que record que vaig anar a classe amb n'Aina de Randa, amb n'Andreu de Liern, en Joan Montserrat, en Miquel

Munar i, a quart, sé que vaig tenir en Biel Vicó.

Després ja vaig anar a l'Institut de Lluçmajor, que en aquell temps estava separat el que era BUP i el que era FP, quan encara allà hi havia dos instituts, el Pere de Son Gall i el Maria Antònia Salvà. Record que el primer dia, per por d'arribar tard, (cosa que avui no em passaria perquè tenc el vici de ser impuntual), els de FP partien casi tres quarts d'hora més prest i, quan passaren per davant ca nostra, em demanaren si anava a Lluçmajor i com que vaig dir que sí, ja em tens assegut devers una hora damunt una paret, devora l'institut i esperant per si arribava qualcú més.

Després de fer el BUP i el COU a Lluçmajor, ja vaig anar a la Universitat per estudiar Telemàtica, que llavors tot el que estava relacionat amb la informàtica s'estava posant de moda.

